

Kendelse

afsagt den 18. marts 2020

Sag nr. 2019-80-0428

META-Health International CIC

mod

DR

META-Health International CIC har klaget til Pressenævnet over tv-udsendelsen ”*Kontant: Mirakelmager eller farlig mand?*” og artiklen ”*Alternativ behandler: Kræft er ikke en sygdom*”, som blev bragt den 20. november 2019 på henholdsvis DR1 og dr.dk, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat. META-Health International CIC har endvidere klaget over, at DR har afvist deres anmodning om sletning og genmæle.

Denne kendelse angår alene spørgsmålet om retlig interesse (formalitetkendelse).

1 Sagsfremstilling

Den påklagede udsendelse og artikel blev bragt i DRs forbrugermagasin Kontant. Udsendelsen og artiklen omhandler den alternative behandler [Behandleren], som tilbyder foredrag, kurser og behandlinger baseret på ”metasundhed”, der efter det oplyste bygger på alternative teorier om årsager til sygdomme i kroppen. I udsendelsen tager DR med skjult kamera til konsultation hos [Behandleren] for at undersøge hans behandlings- og markedsføringsmetoder, som en række læger, sundhedsjurister og Styrelsen for Patientsikkerhed i udsendelsen og artiklen retter kritik mod. Det omtales endvidere, at [Behandleren] har tilsidesat et påbud fra Styrelsen for Patientsikkerhed om ulovlig markedsføring.

2 Parternes synspunkter

2.1 META-Health International CICs synspunkter

META-Health International CIC har til støtte for klagen blandt andet anført, at ”METAsundhed” og ”META-Health” kritiseres generelt i udsendelsen og artiklen. Klager er indehaver af det registrerede danske varemærke ”METAsundhed” og det europæiske varemærke ”META-Health”. Begge varemærker er synlige i både udsendelsen og artiklen.

Klager har blandt andet henvist til, at overlæge [Overlægen] udtaler følgende om ”metasundhed” i udsendelsen, som også er gengivet i artiklen:

”Det er ikke evidensbaseret behandling. Det er fantasibaseret behandling. Der er ingen plausibilitet bag, og vi kender ganske mange mennesker, der er døde ved at følge de principper, som metasundhedsbehandlerne følger.”

Klager bliver også kritiseret indirekte i udsendelsen ved, at der filmes på [Behandleren]s hjemmeside, som har overskriften ”META HEALTH UNIVERS META HEALTH MASTER TRAINER [Behandleren]”, mens sundhedsjurist [Sundhedsjuristen] giver en juridisk vurdering.

Klager har endvidere henvist til, at artiklen indeholder en ukorrekt definition af ”metasundhed”:

”Tilhængere af metasundhed mener, at sygdomme som fx kræft skyldes følelsesmæssige traumer, og at syge personer kan helbrede sig selv via tankens kraft.”

”Metasundhed” defineres ikke ud fra, hvad ”tilhængere mener”, ligesom sætningen ”sygdomme som fx kræft skyldes følelsesmæssige traumer” er en upassende forenkling af avancerede interaktioner mellem krop, sind og socialt miljø. Den officielle definition af ”metasundhed” lyder:

”META-Health (former META-Medicine) is a comprehensive, science based methodology of holistic health, researching biological, psychological and sociological factors of salutogenesis. The therapeutical approach includes all conventional, complementary and alternative therapies that are appropriate for the individual case and circumstances.”

Som varemærkeindehaver har klager en juridisk interesse i værdien af dets varemærker. DRs omtale af ”metasundhed” har klart forringet varemærkernes omdømme og påført et økonomisk tab, som i øjeblikket vurderes til mere end 10.000 euro for 2019 og 2020. Efter varemærkeloven og EU-lovgivningen på området er det ikke et krav, at klager skal have en dansk repræsentant for at beskytte varemærket i Danmark, som anført af DR.

Klager har oplyst, at META-Health siden 2004 er blevet udviklet af klagers juridiske forgængerorganisation, [Forgængerorganisationen], som også er en nonprofitorganisation. Det betyder, at [Behandleren] ikke er en uafhængig metasundhedsbehandler, men en licenshaver i forhold til klager. [Behandleren]s navn er derfor tæt forbundet med klager, og enhver kritik af [Behandleren]s metasundhedsforretning udgør derfor en indirekte kritik af klager som licensgiver, herunder kritik af klagers kvalitetsstyring.

Klager har bemærket, at [Behandleren] hverken er en officiel repræsentant for ”metasundhed” i Danmark, ligesom han ikke er bemyndiget til at afgive udtalelser på vegne af klager eller er aktionær i klager.

Den fremsatte kritik af ”metasundhed” berører også tredjeparter, der praktiserer ”metasundhed”. DR har ikke taget højde for, at der er mindst 25 andre aktive metasundhedsbehandlere i Danmark blandt andet med medicinsk baggrund inden for psykiatri. Disse fagpersoner er ikke relaterede til [Behandleren]s kritiserede forretning, men de bliver holdt kollektivt ansvarlige for handlingerne fra en enkeltperson, selv om de måske har væsentligt forskellige holdninger til emnet.

2.2 DRs synspunkter

DR har henvist til, at der ikke er retlig interesse for klageren, da klageren hverken direkte eller indirekte er omtalt i udsendelsen eller i artiklen. Udsendelsen handler udelukkende om den konkrete alternative behandler, hans konkrete behandlings- og markedsføringsmetoder samt hans manglende efterlevelse af Styrelsen for Patientsikkerheds påbud.

DR har endvidere henvist til, at de sundhedsfaglige og juridiske eksperter i udsendelsen forholder sig til den konkrete alternative behandleres metoder ud fra hans udtalelser optaget med skjult kamera og hans markedsføringsmetoder og udtaler sig konkret om disse. Det fremgår således af udsendelsen, at den alternative behandleres rådgivning ifølge eksperterne kan få alvorligt syge patienter til at fravælge livsvigtig behandling.

Udsendelsen og artiklen fremstår ikke som en generel kritik af teorierne bag ”metasundhed”. En overlæge udtaler, at det ikke er en ”evidensbaseret behandling”, men i konteksten retter kritikken sig mod den alternative behandler og den måde, han udøver ”metasundhed” på. Den alternative behandleres eventuelle tilknytning til eller medlemskab af klager har ikke relevans og nævnes ikke i programmet.

DR har afvist, at klager, som indehaver af det registrerede varemærke ”METASundhed”, har eneret til begrebet eller tankesættet bag ”metasundhed”, og at klager dermed er part i sagen eller på anden måde har retlig interesse. Selv om den alternative behandler måtte have taget kurser, som udbydes af klager, indebærer det ikke, at den konkrete kritik af hans udtalelser og hans forretningsmetoder er en kritik af klager som indehaver af varemærket ”METASundhed”. Kritikken i udsendelsen er netop rettet mod den alternative behandleres konkrete udsagn og markedsføring.

Det er uklart, hvem eller hvor mange medlemmer klager repræsenterer. På klagers britiske hjemmeside beskrives organisationen som et ”Community Interest Company”, hvor alternative behandlere kan lade sig registrere mod et gebyr. Klager er endvidere ikke opført på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside som en godkendt forening og er altså ikke registreret til at repræsentere behandlere i Danmark.

Klager som organisation har derfor ikke i Danmark en formel status som repræsentant for metasundhedsbehandlere eller -udøvere, og klager har dermed ikke en formel status, som eventuelt ville kunne berettige et krav om at blive hørt.

DR har videre afvist, at kritikken af den alternative behandler falder tilbage på alle klagers medlemmer som en form for ”kollektivt ansvar”. Som det fremgår af udsendelsen, er kritikken udelukkende rettet mod den konkrete alternative behandler og hans konkrete udtalelser og markedsføring. Det forhold, at den alternative behandler bekender sig til ”metasundhed”, indebærer hverken et ansvar eller retlig interesse for andre metasundhedsbehandlere eller for en forening af sådanne behandlere, uanset om disse må være uenige i kritikken af den alternative behandler eller ej.

Det vil efter DRs opfattelse være særdeles uhensigtsmæssigt, hvis en organisation som klager, der hverken er genstand for kritik eller nævnt i programmet og tilmed ikke er godkendt af sundhedsmyndighederne som officiel forening, bliver anset som klageberettiget i forhold til Pressenævnet, alene fordi dens medlemmer praktiserer eller tror på ”metasundhed”, som også praktiseres af den konkrete alternative behandler, som omtales i programmet. Det vil efter DRs opfattelse udvide begrebet ”retlig interesse” og skabe ny præcedens for, hvem der kan påberåbe sig at være klageberettiget.

3 Pressenævnets formand, Jens Kruse Mikkelsen, udtaler:

Klagen angår en udsendelse og en artikel med kritisk omtale af en alternativ behandler, som tilbyder behandlinger baseret på ”metasundhed”, herunder omtale af dennes behandlings- og markedsføringsmetoder.

Det er en betingelse for at klage til Pressenævnet, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer, at man som person, virksomhed, organisation eller lignende skal være omtalt, afbildet eller på anden måde identificeret i mediet. Det er ikke tilstrækkeligt blot at have interesse i det emne, der er behandlet.

META-Health International CIC er ikke selv omtalt eller afbilledet i den påklagede udsendelse og artikel. Selv om behandlingsmetoden ”measundhed” omtales i udsendelsen og artiklen, og klageren er indehaver af det registrerede danske varemærke ”METAsundhed” og det europæiske varemærke ”META-Health”, har klageren imidlertid ikke en sådan direkte og individuel retlig interesse, at der er grundlag for at behandle klagen. Det forhold, at den omtalte alternative behandler efter det oplyste er uddannet hos og licenshaver hos klager, og at klager måtte repræsentere andre metasundhedsbehandlere i Danmark, kan ikke føre til et andet resultat, idet der i udsendelsen og artiklen henvises til den omtalte alternative behandlers konkrete behandlings- og markedsføringsmetoder inden for ”metasundhed”.

Klagen afvises herefter, jf. medieansvarslovens § 43, stk. 2, nr. 2.